

Svaret skrives på 8:0-kort (format 14 x 20 1/2 cm.).
Landsmålsarkivets kartfrågelista 26

Bortbytingen.

I äldre tid trodde man, att vissa övernaturliga väsen kunde byta ut människornas barn mot sina egna. Det barn, som lämnats i stället för det riktiga, benämndes på olika sätt, t.ex. bortbyting, byting och bytesbarn. Här följa några frågor rörande hithörande trosföreställningar och sägner.

1. Vad kallades bortbytingen?
2. Om ordet byting finnes i målet, vad betyder det i så fall?
3. Vilket eller vilka väsen troddes det vara, som bytte barnen?

Om här nedan efterfrågade sägner och föreställningar äro kända i orten, så återgiv dem noggrant och utförligt. Om de befinnas okända av ett större antal sagesmän, så angiv även detta.

4. Kände man till något sätt att utröna, om det verkligen var en bortbyting, man hade? Genom att narra den tala eller skratta? Hur skulle det gå till (brygga dricka, koka mat på ovanligt sätt, ge honom mat av visst slag)? Återgiv ordagrant, vad bortbytingen uppgives ha yttrat därvid!

5. Hur skulle man göra för att bli av med bortbytingen och återfå det riktiga barnet (piska, sopa, koka, bränna den)? Vad säges ha hänt, då detta skedde?

6. Är sägnen om bortbytingen, som hade stickor i fötterna, känd i orten?

7. Berättas det ha hänt, att man utom sitt eget funnit ännu ett barn i vaggan? Hur kunde man utröna, vilket som var det riktiga? Ormprovet?

Uppgiv vilken ort (socken och by) som avsetts vid frågornas besvarande. Uppgiv ålder och födelseort (socken och by) för de personer, som lämnat uppgifterna!